

**Maatalous-, kalastus-, elintarviketurva- ja luontoministerin hallintomääräys nro WJZ/
annettu [päivämäärä], eläinten kuljetuksesta korkeissa lämpötiloissa annetun
hallintomääräyksen muuttamisesta**

Maatalous-, kalastus-, elintarviketurva- ja luontoministeri

ottaa huomioon yleisestä hallinto-oikeudesta annetun lain 4:81 §:n ja eläinten suojelusta kuljetuksen ja siihen liittyvien toimenpiteiden aikana sekä direktiivien 64/432/ETY ja 93/119/EY ja asetuksen (EY) N:o 1255/97 muuttamisesta 22 päivänä joulukuuta 2004 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1/2005 3 artiklan (EUVL L 3, 2005)

ja määrää seuraavaa:

I §

Korvataan eläinten kuljetuksesta korkeissa lämpötiloissa annetun hallintomääräyksen 1 §:ssä ilmaisu ”mikäli eläimiä kuljetetaan aktiivisella jäähdytysjärjestelmällä varustamattomalla kuljetusvälineellä ulkolämpötilan ollessa vähintään 35 celsiusastetta” ilmaisulla ”mikäli eläimiä kuljetetaan aktiivisella jäähdytysjärjestelmällä varustamattomalla kuljetusvälineellä ulkolämpötilan ollessa vähintään 30 celsiusastetta, tai mikäli kuljetettavana on akvaariokaloja, matelijoita, ruokakaloja, rapuja tai hummereita ja kuljetus tapahtuu aktiivisella jäähdytysjärjestelmällä varustamattomalla kuljetusvälineellä ulkolämpötilan ollessa vähintään 35 celsiusastetta”.

II §

Tämä hallintomääräys tulee voimaan seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu Alankomaiden virallisessa lehdessä.

Tämä hallintomääräys ja sen perustelut julkaistaan Alankomaiden virallisessa lehdessä.

Maatalous-, kalastus-, elintarviketurva- ja luontoministeri

Perustelut

1. Johdanto

Tässä hallintomääräyksessä täsmennetään korkeissa ympäristön lämpötiloissa tapahtuvien eläinten kuljetusten osalta kielto ”kuljettaa tai kuljetuttaa eläimiä siten, että niille voi aiheutua vammoja tai turhaa kärsimystä” eläinten suojelusta kuljetuksen ja siihen liittyvien toimenpiteiden aikana sekä direktiivien 64/432/ETY ja 93/119/EY ja asetuksen (EY) N:o 1255/97 muuttamisesta 22 päivänä joulukuuta 2004 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1/2005 (EUVL L 3, 2005) (jäljempänä kuljetusasetus) 3 artiklan mukaisesti. Eläinten kuljettaminen kuumissa sääolosuhteissa voi aiheuttaa lämpöstressiä ja kärsimystä ja siten rikkoa tätä kieltoa. Vuoden 2020 hallintomääräyksessä vahvistettiin, että tällaisesta kuljetuksesta on kyse aina, kun ulkolämpötila on vähintään 35 celsiusastetta. Tällä hallintomääräykseen tehtävällä muutoksella ulkolämpötilan ylärajaa alennetaan 35 celsiusasteesta 30 celsiusasteeseen, koska uuden tieteellisen näytön mukaan eläimillä on suuri riski kärsiä lämpöstressistä, kun tämä ulkolämpötila ylittyy. Hallintomääräystä sovelletaan kaikkiin Alankomaissa tapahtuviin kuljetuksiin, vaikka ne olisivat peräisin toisesta maasta tai matkalla toiseen maahan. Akvaariokalojen, matelijoiden, ruokakalojen, rapujen ja hummerien kuljetuksissa ulkolämpötilan raja on edelleen 35 celsiusastetta.

2. Korkeiden lämpötilojen vaikutukset eläinten hyvinvointiin

Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen (EFSA) tieteellinen raportti eläinten hyvinvointiin liittyvistä riskeistä kuljetusmatkan aikana¹ osoittaa, että Alankomaissa vallitsevan kosteuden vuoksi 30 celsiusasteen tai sitä korkeampi ulkolämpötila aiheuttaa aina merkittävän hyvinvointiin liittyvän riskin lämpöstressin takia. Samasta raportista käy ilmi, että eri eläinlajit voivat kärsiä lämpöstressistä ulkolämpötilan ollessa myös alle 30 astetta. Jotta voitaisiin ottaa huomioon myös hallintomääräyksen toteuttamiskelpoisuus, määräyksessä vahvistetaan yleinen lämpötilaraja, jota sovelletaan kaikkien eläinlajien kaikkiin sellaisiin kuljetuksiin, jotka kuuluvat kuljetusasetuksen 3 artiklan vaatimusten piiriin. Tämä raja on sama kuin lämpötilaraja, jota jo nyt sovelletaan eläinten pitkän matkan kuljetuksiin. Syy tähän pitkän matkan kuljetusten lämpötilarajaan on Euroopan komission jäsenvaltioille vuonna 2019 esittämä kehoitus, jossa jäsenvaltioita pyydettiin estämään pitkät kuljetukset, kun ulkolämpötilan odotetaan nousevan vähintään 30 celsiusasteeseen matkan aikana. Maatalous-, kalastus-, elintarviketurva- ja luontoministeri on vastannut tähän kehoitukseen samoin kuin monet muutkin EU:n jäsenvaltiot.

Kuljetetuille eläimille voi kuitenkin koitua tarpeetonta kärsimystä kuumuuden aiheuttamasta stressistä myös silloin, kun ulkolämpötila on alle 30 astetta. Kuten karjakuljetuksia äärimmäisissä lämpötiloissa koskevassa kansallisessa suunnitelmassa todetaan, Alankomaiden elintarvike- ja kuluttajatuoteturvallisuusviranomaisen (NVWA) suorittaa lisätarkastuksia, mikäli De Biltin meteorologinen instituutti on ennustanut ulkolämpötilan kohoavan yli 27 celsiusasteen. Viranomaisen ryhtyy täytäntöönpanotoimiin, jos eläinten kuljetus lämpimissä olosuhteissa aiheuttaa eläimille lämpöstressiä ja kärsimystä ja rikkoo näin eläinkuljetusasetuksen 3 artiklaa.

Vaara, että lämpimät olosuhteet aiheuttavat eläimille kärsimystä on suurempi kuljetuksen aikana kuin muissa tilanteissa (esim. talleissa). Tähän on kaksi syytä. Ensinnäkin lastaus ja kuljetus edellyttävät suurempaa aktiivisuutta, mikä usein laukaisee eläimissä stressireaktion. Tämän myötä eläimet kärsivät nopeammin lämmöstä. Toiseksi eläimet ovat kuljetuksen aikana lähempänä toisiaan kuin ollessaan tallissa, ja niiden yläpuolella on vähemmän tilaa tarvittavalle ilmanvaihdolle. Tämän vuoksi niiden ruumiinlämpö haihtuu huonommin. Eläimet eivät voi paeta ja hakeutua muualle viilentymään. Edellä esitetyistä syistä on perusteltua todeta, että eläinten kuljetuksesta vähintään 30 asteen ulkolämpötilassa aiheutuu Alankomaille tyypillisessä ilmakehässä aina suuri riski tarpeettomalle kärsimykselle.

Akvaariokalojen, matelijoiden, ruokakalojen, rapujen ja hummerien kuljetukseen sovelletaan poikkeusta. Syynä tähän on se, että nämä eläinluokat ja erityisesti monet lajit, joita pidetään ja joilla käydään kauppaa Alankomaissa, kärsivät erittäin epätodennäköisesti lämpöstressistä yli 30 celsiusasteen lämpötilassa tapahtuvan kuljetuksen aikana. Akvaariokalat ja matelijat elävät usein

¹Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen, 7. syyskuuta 2022, ”Welfare of pigs during transport” (<https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/7445>), Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen, 7. syyskuuta 2022, ”Welfare of cattle during transport” (<https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/7442>), Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen, 7. syyskuuta 2022, ”Welfare of domestic birds and rabbits transported in containers” (<https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/7441>), Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen, 7. syyskuuta 2022, ”Welfare of small ruminants during transport” (<https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/7404>), Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen, 7. syyskuuta 2022, ”Welfare of equidae during transport” (<https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/7444>).

luonnollisessa elinympäristössään lämpimissä tai jopa kuumissa elinolosuhteissa. Lisäksi akvaariokalat kuljetetaan vettä sisältävissä pusseissa polystyreenisäiliöissä. Ruokakalat, ravut ja hummerit kuljetetaan yleensä myös vedessä. Vesi lämpenee hyvin hitaasti, joten sen lämpötilan ei odoteta kuljetuksen aikana nousevan kalojen, rapujen ja hummereiden kannalta kriittiselle tasolle. Matelijoiden, akvaariokalojen, ruokakalojen, rapujen ja hummereiden kuljetuksen enimmäislämpötilasta ei myöskään ole EFSA:n lausuntoja. Ei ole mitään tieteellistä perustetta, joka tukisi sitä, että enimmäislämpötilan laskeminen parantaisi näiden eläinten hyvinvointia. Euroopan komission ehdotuksessa eläinkuljetusasetuksen tarkistamiseksi ei myöskään aseteta enimmäislämpötilaa näiden eläinten kuljetuksille. Lopuksi näihin luokkiin kuuluvat eläimet poikkeavat fysiologisesti nisäkkäistä, mikä tarkoittaa, että niiden lämmönhallinta toimii eri tavalla ja ne kestävät korkeampia lämpötiloja. Myös näihin luokkiin kuuluvilla eläimillä on kuitenkin myös enimmäislämpötilat, joiden ylittyessä ne kohtaavat ongelmia. Näin ollen aiempaa 35 asteen rajalämpötilaa sovelletaan edelleen näiden eläinluokkien osalta.

3. Kuljetuksen järjestäjän laatimat suunnitelmat

Eläinkuljetusasetuksessa korostetaan hyvän suunnittelun merkitystä eläinten kuljetuksessa. Asetuksen 5 artiklan 3 kohdan johdantokappaleessa ja a alakohdassa edellytetään, että eläinten kuljetusten järjestäjien on varmistettava kunkin kuljetusmatkan osalta, että eläinten hyvinvointi ei vaarannu kuljetusmatkan eri osien riittämättömän yhteensovittamisen vuoksi ja että sääolosuhteet on otettu huomioon. On siis toimittava ennakkoiden. Tämä tarkoittaa sitä, että on parempi olla toteuttamatta eläinkuljetusta, mikäli ulkolämpötila kuljetusreitillä olevalla alueella on vaarassa kohota vähintään 30 celsiusasteeseen. Vaikka lämpötilojen odotettaisiin pysyvän 30 asteen alapuolella, on harkittava huolellisesti, voidaanko kuljetus toteuttaa tietyissä lämpötiloissa mahdollisten eläinlajeista ja -luokista riippuvien, eläinten hyvinvoinnille aiheutuvien ongelmien vuoksi. Jos kuljetus tapahtuu 30 asteen tai sitä korkeammassa ulkolämpötilassa, eläinten hyvinvoinnin kannalta on tärkeää, että kuljetusta ei viivytetä pitkään ja että se tarvittaessa johdetaan sopivaan paikkaan, jossa eläimet voidaan purkaa kuormasta ja majoittaa. Sillä, että tällaisissa tapauksissa kuljetusta jatketaan – mahdollisimman rajoitetusti – ei luonnollisestikaan rajoiteta sen tosiseikan huomioon ottamista, että eläinkuljetusasetuksen 3 artiklaa on rikottu ja että sen vuoksi ryhdytään täytäntöönpanotoimiin.

4. Jäähdytysjärjestelmällä varustetut kuljetusvälineet

Koska tässä hallintomääräyksessä määrätään viime kädessä kuljetusvälineissä olevia eläimiä koskevista edellytyksistä, sitä sovelletaan vain ajoneuvoihin, joiden eläinosastoja ei ole varustettu aktiivisella jäähdytysjärjestelmällä, nimittäin ilmastointijärjestelmällä. Kuljetusvälineet, joissa on aktiiviset jäähdytysjärjestelmät, voivat jäähdyttää riittävästi (tai lämmittää, kuten untuvikkojen ilmastoidussa kuljetuksessa,) kuljetusvälineen lämpötilaa ulkolämpötilasta riippumatta eläinten kannalta miellyttäviin lämpötiloihin. Ilmanvaihdon (mekaanisen tai muun) perusteella ei kuitenkaan voida olettaa, että kuljetusvälineessä on tämän hallintomääräyksen mukainen jäähdytysjärjestelmä, sillä ilmanvaihto puhaltaa sisään lämmintä ulkoilmaa. Vaikka tämä saattaa olla eläinten kannalta miellyttävämpää, se ei laske eläinten lämpötilaa. Tämä tarkoittaa sitä, että ne ovat edelleen vaarassa kärsiä. Erityisesti silloin, kun karja-auto on pysähdyksissä, esimerkiksi mahdollisten liikenneuhkien tai kuljettajan lepoaikojen takia, lämpö ajoneuvoissa, joissa ei ole aktiivista jäähdytystä, nousee nopeasti, eikä ilmanvaihto estä tätä. Eläinkuljetukset, jotka eivät kuulu tämän hallintomääräyksen piiriin aktiivisen jäähdytysjärjestelmän vuoksi, on tietenkin edelleen toteutettava eläinkuljetusasetuksen säännösten mukaisesti. Tämä tarkoittaa muun muassa sitä, että eläimille ei saa aiheutua vammoja tai turhaa kärsimystä kuljetuksen aikana.

5. Sääntelytaakka

Tämän hallintomääräyksen tarkoituksena on selventää eläinkuljetusasetusta, minkä vuoksi sääntelytaakan arviointia ei ole tehty.

6. Täytäntöönpanon ja täytäntöönpanokelpoisuuden testaus

Testauksen yhteenveto

NVWA (Alankomaiden elintarvike- ja kuluttajatuoteturvallisuusviranomainen) toteaa täytäntöönpanoa, toteutettavuutta ja petoksilta suojautumista koskevassa testissä (HUF-testi), että hallintomääräys on vain rajallisesti täytäntöönpanokelpoinen ja toteutettavissa. NVWA:n mukaan tämä rajallisuus johtuu siitä, ettei ole olemassa oikeusperustaa, jonka nojalla voitaisiin arvioida kuljetusmatkan lämpötila ennen pitkän matkan kuljetusta ja – jos tämä lämpötila ylittää 30 celsiusastetta matkan aikana – olla käsittelemättä kuljetushakemusta. NVWA toteaa myös, että rikkomukset voidaan havaita ainoastaan *in flagrante delicto*, mikä tarkoittaa, että NVWA ei voi toimia ennakoiden kotimaan kuljetusten osalta. Lisäksi NVWA toteaa, että hallintomääräyksessä ei täsmennetä, miten NVWA voi määrittää, että hallintomääräystä on rikottu. NVWA toteaa myös, että koska päivät, jolloin lämpötila nousee vähintään 30 celsiusasteeseen, todennäköisesti yleistyvät tulevaisuudessa, sen on käytännössä aina punnittava käyttääkö se seurantakapasiteettiaan eläinten hyvinvoinnin seurantaan kuljetusten aikana vai muiden eläinten hyvinvointiin liittyvien riskien seurantaan. Aktiivisella jäähdytysjärjestelmällä varustetuilla kuljetusvälineillä tapahtuvaa kuljetusta koskevan poikkeuksen osalta NVWA toteaa, että määräykseen ei ole sisällytetty vaatimuksia, jotka tällaisen järjestelmän olisi täytettävä. NVWA ei näin ollen pysty arvioimaan tätä. NVWA toteaa myös, että hallintomääräyksen perusteluissa on tehtävä selväksi, että hallintomääräys ei ole ristiriidassa eläinkuljetusasetuksen kanssa. Lopuksi NVWA toteaa, että se ei ole varma, mitä tapahtuu, jos se antaa terveystodistuksen, kun lämpötila on alle 30 celsiusastetta, ja turvautuu myöhemmin Alankomaissa tapahtuvan kuljetuksen aikana täytäntöönpanotoimiin, jos lämpötila ylittää 30 celsiusastetta.

Vastaus:

NVWA:n on ennen pitkää kuljetusta arvioitava, onko esitetty kuljetussuunnitelma realistinen ja onko se eläinkuljetusasetuksessa vahvistettujen sääntöjen mukainen. Kuten edellä todettiin, tässä hallintomääräyksessä täsmennetään eläinkuljetusasetuksen 3 artiklassa säädettyä kieltoa ”kuljettaa tai kuljetuttaa eläimiä siten, että niille voi aiheutua vammoja tai turhaa kärsimystä”. Jos jo ennen pitkää kuljetusta on selvää, että matkan varrella esiintyy mitä todennäköisimmin yli 30 celsiusasteen lämpötiloja, NVWA voi todeta, että kuljetusmatkan suunnittelu ei ole eläinkuljetusasetuksen sääntöjen mukaista. Hallintomääräyksellä tarjotaan NVWA:lle oikeudellista tukea kuljetusten arviointiin ennen pitkän matkan kuljetuksia tehtävän kuljetusmatkan suunnittelun alalla. Koska hallintomääräys on tulkinta eläinkuljetusasetuksen 3 artiklassa säädetystä kiellosta ”kuljettaa tai kuljetuttaa eläimiä siten, että niille voi aiheutua vammoja tai turhaa kärsimystä”, se ei ole eläinkuljetusasetuksen vastainen.

Lyhyiden kuljetusten ja kotimaankuljetusten osalta tällainen kuljetusmatkojen suunnittelu ei ole eläinkuljetusasetuksen mukaan pakollista. Näin ollen tässä asiassa ei ole mahdollista toimia ennakoiden, ja täytäntöönpanon valvonta riippuu *in flagrante delicto* -toteamuksista. Annettu terveystodistus ei myöskään vapauta kuljettajaa eläinten kuljetuksen aikaista hyvinvointia koskevasta vastuusta. Kuljettajan on edelleen suoritettava kuljetus eläinkuljetusasetuksen sääntöjen mukaisesti, mikä mahdollistaa täytäntöönpanotoimien käytön, jos NVWA toteaa, että kuljettaja kuljettaa eläimiä 30 celsiusasteen lämpötilassa.

NVWA voi omalta osaltaan määritellä, miten se osoittaa, että hallintomääräystä on rikottu. NVWA voi tarkentaa tällaista menetelmää työohjeessa, kuten se teki vuoden 2020 hallintomääräyksen kohdalla, jossa eläinten kuljetusten lämpötilan yläraja on 35 celsiusastetta.

On ymmärrettävää, että NVWA:n on käytännössä tehtävä päätös virkaeläinlääkärien ja muiden valvontaviranomaisten lähettämisestä käytettävissä olevan kapasiteetin perusteella.

Mitä tulee vaatimuksiin, jotka aktiivisen jäähdytysjärjestelmän on täytettävä, tämän hallintomääräyksen perusteluissa selvennetään, että tämä tarkoittaa ilmastointia, jonka avulla kuljetusvälineen lämpötila voidaan – ulkolämpötilasta riippumatta – jäähdyttää riittävästi eläinten kannalta miellyttäviin lämpötiloihin. On sanomattakin selvää, että kuljetusvälineiden, joissa on tällainen aktiivinen jäähdytys, on edelleen oltava eläinkuljetusasetuksen säännösten mukaisia, mikä tarkoittaa muun muassa sitä, että eläimille ei saa aiheutua vammoja tai tarpeetonta kärsimystä kuljetuksen aikana.

7. Ilmoitus

[Täydennetään myöhemmin]

Asetusluonnos on ilmoitettu direktiivin (EU) 2015/1535 (tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä annetun direktiivin) mukaisesti Euroopan komissiolle tunnuksella **[täydennetään myöhemmin]**. Niin kutsutun kolmen kuukauden odotusajan aikana Euroopan komissio tai muut jäsenvaltiot **[täydennetään myöhemmin]** Tiedoksiannon tulos

Maatalous-, kalastus-, elintarviketurva- ja luontoministeri